

Kursbeskrivning Praktisk europaprocess (15 hp)

2020-02-21

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Praktisk Europaprocess (15 hp) är en specialkurs på juristprogrammet vid Juridiska institutionen. Kursdeltagarna tävlar i den nordiska rättegångstävlingen om de mänskliga rättigheterna. Eftersom deltagande i rättegångstävlingen är en förutsättning för att kunna genomföra kursens lärandeaktiviteter och examinationsmoment krävs medlemskap i en advokatklubb. För den studerande som har antagits till specialkursen i Praktisk Europaprocess på juristprogrammet krävs närmare bestämt medlemskap i en advokatklubb som är belägen i Stockholm. Så snart den studerande har fått antagningsbeskedet från den Juridiska institutionen kan vederbörande ansöka om medlemskap i en av advokatklubbarna i Stockholm.

Kursen utgör den enda fördjupningskursen inom ramen för juristprogrammet vid Juridiska institutionen med särskild inriktning på tillämpning av den Europeiska konventionen om skydd för mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna (EKMR). Kursens syfte är att ge fördjupad teoretisk och praktisk kunskap om hur de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna skyddas inom ramen för EKMR. Mer konkret syftar kursen till en fördjupad medvetenhet om metoder som används vid juridisk analys, ökad grad av kritiskt tänkande samt till ett vetenskapligt förhållningssätt.

Kursens första del består av arbete med ett händelseförlopp (Case) och deltagarna i samma advokatklubb analyserar och författar tillsammans en partsinlaga. I partsinlagorna presenteras en juridisk argumentation för en av parterna i Caset. Kursens andra del består av den nordiska rättegångstävlingen om de mänskliga rättigheterna. I enlighet med reglerna för den nordiska rättegångstävlingen ligger inlagorna från klubbarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige till grund för poängberäkning. Baserat på poängen som tilldelas för inlagorna seedas klubbarna i tävlingens muntliga del där deltagarna i advokatklubbarna pläderar mot varandra inför domare från de nordiska ländernas högsta domstolar samt från Europadomstolen i Strassburg. Rättegångsspelet ambulerar från år till år mellan de nordiska ländernas huvudstäder och tävlingsdagarna som ligger på en helg i juni varje år arrangeras av en lokalorganisation.

Förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av EKMR-systemets systematik och beståndsdelar i materiellt hänseende.
- visa fördjupad kunskap i och förståelse av EKMR-systemets institutionella ramverk, processuella regler och förfaranden.
- visa fördjupad kunskap i och förståelse av EKMR-systemets relation till och rättsverkan i medlemsstaternas rättsordningar.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i grupp, kritiskt och systematiskt *analysera* komplexa juridiska frågeställningar och juridisk argumentation med utgångspunkt i EKMR och den rättspraxis som utbildats av Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna (Europadomstolen) samt doktrin.
- visa fördjupad förmåga att arbeta som juridiskt ombud genom att kritiskt och systematiskt *utforma* en argumentation för part i ett Case baserat på ovan nämnda information och *presentera* argumenten i skriftlig inlägga.
- visa fördjupad förmåga att arbeta som juridiskt ombud genom att kritiskt och systematiskt *utforma* en argumentation för part i ett Case baserat på ovan nämnda information och *tillämpa* argumenten vid muntlig förhandling.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- Självständigt och kritiskt bedöma och värdera juridiska frågeställningar rörande EKMR-systemet med hänsyn till relevanta samhällsliga frågor såsom sociala välfärdssystem, migration, icke-diskriminering, äganderätt, personuppgiftskydd och privatliv samt miljö bara för att nämna några vanligt förekommande frågeställningar.

Undervisning

Kurstiden är 10 veckor. Under kursens första del bedrivs undervisningen i form av föreläsningar och seminarier vid den Juridiska institutionen samt ett studiebesök på utrikesdepartementet. Vid sidan av de gemensamma lärandeaktiviteterna vid den Juridiska institutionen kan ytterligare seminarier även anordna för deltagarna av respektive advokatklubb.

Under kursens andra del ansvarar respektive advokatklubb helt för den fortsatta undervisningen. Här består undervisningen i juridisk analys, argumentation och pläderingsövningar.

Juridiska institutionen

Medan undervisningen på kursens första del syftar till att ge studenten verktyg för att sätta sig in i EKMR-systemet och dess relation till nationell rätt, syftar undervisningen på kursens andra del framför allt till färdighetsträning. Såväl all undervisning som hela rättegångsspelet genomförs på svenska även om själva Caset vissa år kan vara författat på ett annat nordiskt språk.

Kunskap och förståelse

Undervisningen under kursens första del bygger på en föreläsningsserie vid den Juridiska institutionen. Genom föreläsningarna ges den studerande fördjupad kunskap i och förståelse av EKMR-systemet i såväl materiellt som processuellt hänseende och avseende reglerna rättsverkan. Vid den första föreläsningen ges den studerande en introduktion till EKMR-systemet. Föreläsningen behandlar bl.a. historiska utgångspunkter, relationen till EU-rätten, de materiella rättigheterna i konventionen, systemets särdrag, processvägar, hur man läser avgöranden från Europadomstolen, principer, relativa rättigheter och rättigheterna i svensk rätt.

Vid den andra föreläsningen behandlas rättskällorna, kriterierna och tolkningsprinciperna mer ingående. Här tas t.ex. frågor om effektivitet, subsidiaritet och tolkningsmarginaler upp och vägledande mål för den dynamiska tolkningen av konventionens bestämmelser diskuteras närmare. Teleologisk, och systematisk tolkning och regler om bevisbördas behandlas i mer detalj.

Vid den tredje föreläsningen behandlas frågor om talerätt och andra processuella preliminärfrågor. Här tas frågor om grundläggande procedurregler upp såsom locus standi, och såväl processuella som jurisdiktionsbaserade och materiella grunder för att avisa talan vid Europadomstolen. I samband med föreläsningen genomförs också ett mer praktiskt orienterat seminarium. Vid seminariet går deltagarna igenom hur fullmakter och formulär används i praktiken. Vidare går deltagarna igenom domstolens hemsida och gör sökningar i domstolens rättsfallsdatabas.

Vid den fjärde föreläsningen behandlas processen i Europadomstolen och vid den muntliga förhandlingen. I ljuset av vägledande mål belyses centrala och viktiga processtekniska aspekter. Vem kan var ombud? Hur görs en målgruppsanpassad sakframställan? Här ingår också ett seminariemoment om att levandegöra ett juridiskt budskap. Språkliga markörer och retoriska grepp diskuteras. Strategi och taktik analyseras och praktiska råd för presentation ges.

Vid den femte föreläsningen behandlas effekterna av konventionsbestämmelserna i svensk rätt. Regeringsformen 2:19 och EKMR-lagen och vägledande praxis från Högsta domstolen diskuteras. Särskilda frågor om påföljder och ändringarna i skadeståndslagen tas upp i sammanhanget. Avslutningsvis diskuteras vissa praktiska aspekter av att tillämpa EKMR systemet.

Juridiska institutionen

Färdighet och förmåga

Färdigheter och förmågor övas vid seminariemomenten i anslutning till föreläsning tre och fyra. Vidare är kursens första del centrerad kring att författa en skriftlig inlägga om ca 25 sidor i grupp vilket innebär en intensiv träning i att skriva en partsinlägga med stöd av relevanta rättskällorna. Materialet ska efterforskas, analysera och användas på ett övertygande sätt i inläggen. I arbetet med att sammanställa inläggen som representant för den fiktiva huvudmannen kan advokater som engageras av advokatklubben ge stöd men det är studenterna som författar inläggen. Att skriva en partsinlägga är en iterativ process och studenterna får träning i allt ifrån samarbetsstrategi till juridisk analys och argumentation och till att skriva juridik inbegripet formalia. Med andra ord får den studerande fördjupad förmåga att självständigt och i grupp kritiskt och systematiskt analysera komplexa juridiska frågeställningar i ljuset av rättskällorna. Genom inläggen utformas och presenteras resultatet av utredningarna kritiskt och systematiskt.

När det gäller färdighet och förmåga att göra muntliga framställningar och förberedelserna för att plädera inför nordens främsta domare sker träningen huvudsakligen i advokatklubbarnas regi. I sammanhanget ska framhållas att kursdeltagarna tävlar mot varandra i den nordiska rättegångstävlingen och utöver den grundläggande färdighetsträningen måste det därför finnas möjlighet för studenterna i en advokatklubb att få träning utan insyn från studenterna i andra klubbar. Förutom träning i presentationsteknik och retorik innebär träningen i advokatklubben att en strategi och argumentationslinje utvecklas som omsätts i argumentationstaktiska överväganden. Avslutningsvis tillämpas och presenteras argumenten vid en muntlig förhandling. Just träning av färdigheter och förmågor är kursen adelsmärke och i högre grad än på någon annan specialkurs får den studerande här erfarenhet av arbetet som juridiskt ombud.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Genom arbetet med inläggen och övningarna i muntligt framförande ges träning i förmågan att värdera EKMR-systemets inverkan på samhällsutvecklingen och rättigheternas genomslag i Sverige. Samverkan med det omgivande samhället är påtaglig eftersom de studerande tränas av yrkesverksamma advokater i de olika klubbarna och således får en direkt kontakt med näringslivet. Vidare är jurister verksamma vid hjälporganisationer som Centrum för rättvisa och Civil Rights Defenders engagerade i kursen t.ex. som föreläsare vid Juridiska institutionen. Som nämnts avgörs också den nordiska rättegångstävlingen genom ett rättegångsspel. Domarpanelerna består av domare vid nordens högsta domstolar samt vid Europadomstolen. Således kommer den studerande i kontakt med några av nordens främsta jurister.

Avslutningsvis tränas den studerande i att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt genom att författa den skriftliga inläggen samt genom argumentationsanalys värdera källor och argument. I processen att formulera argument och motargument görs en rättsutredning som oundvikligen leder in på metodfrågor och som medför en fördjupad förståelse av vad juridik är.

Juridiska institutionen

Närmare om lärandeaktiviteterna

Föreläsningarna

Föreläsningarna ges i undervisningssal av akademiker och yrkesverksamma jurister som arbetar med mänskliga rättigheter och som har praktisk erfarenhet av att driva mål vid Europadomstolen. Som ovan nämnts syftar föreläsningarna till att ge den studerande fördjupad kunskap om och förståelse av EKMR-systemet i materiellt och processuellt hänseende. Föreläsningarna handlar också om relationen mellan EKMR-systemet och svensk rätt. Då antalet kursdeltagare är begränsat finns stora möjligheter till samtal med lärarna vid föreläsningarna. Föreläsningarna sätter ramen för lärandet genom självstudier i samband med den rättsutredning som ligger till grund för partsinlagen och pläderingarna i den nordiska rättegångstävlingen.

Seminarium

Två av föreläsningarna övergår i en interaktiv seminarieform där de studerande får färdighetsträning. Vid föreläsning tre går deltagarna igenom hur fullmakter och formulär används i praktiken och sökningar görs på Europadomstolens hemsida och i domstolens rättsfallsdatabas. Vid föreläsning fyra ges praktisk träning i bl.a. presentationsteknik och retorik.

Träning som ges av advokatklubben

Eftersom kursdeltagaren också tävlar för en advokatklubb i den nordiska rättegångstävlingen ges träningen av färdigheter och förmågor i stor utsträckning av advokater som är anslutna till klubbarna. I denna del är det upp till varje klubb att avgöra hur man på bästa sätt tränar sitt lag. Generellt fokuserar dock advokatklubbarnas träning främst på framställningsteknik och retorik.

Caset

Under några intensiva veckor författar studenterna på kursen partsinlagor för sina fiktiva uppdragsgivare. Godkända partsinlagor ges mellan 25 och 40 poäng baserat på kriterier såsom disposition; observans; kunskap; argumentationsförmåga inbegripet argumentationsbredd, argumentationsdjup och övertygelseförmåga; rättsutredning inbegripet källmaterial, metod och analys; noggrannhet inbegripet korrekt användning av källor; samt formalia såsom källförteckning. Ytterligare information om Caset finns i tävlingsreglerna för den nordiska rättegångstävlingen.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

Praktisk Europaprocess är en specialkurs som kan väljas av de studerande som uppfyller det generella kravet för tillträde till specialkurs (godkänt resultat på obligatoriska kurser om minst 150 hp). Vidare måste den studerande antas av en advokatklubb för att kunna genomföra

Juridiska institutionen

kursen. Möjlighet att läsa om kursen vid ett senare tillfälle finns ej och endast förstagångsregistrerade studenter kan ges en plats i föreläsningsserien och seminarieundervisningen.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen ska avregistrera sig hos kursadministratören/amanuensen alternativt på Studentexpeditionen senast en vecka efter kursstart. Om du inte vill läsa kursen och har glömt att avregistrera dig, räknas du inte som förstagångregistrerad vid ett senare tillfälle.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Advokatklubb

För att kunna bli antagen till en advokatklubb och delta i den nordiska rättegångstävlingen måste du vara registrerad på kursen. Tiden för att ansöka om medlemskap i en klubb anges på kurshemsidan.

Studieanvisningar

All undervisning sker på svenska och den nordiska rättegångstävlingen sker på nordiska språk. Däremot finns en stor mängd relevanta källor även på andra språk och då särskilt på engelska.

Kursen bygger till stora delar på att göra en rättsutredning självständigt och i grupp som presenteras först skriftligen i en partsinlaga och sedan muntligen vid pläderingar under tävlingsdagarna. Eftersom en viktig del i denna process är att finna källor som är relevanta för det fiktiva målet finns ingen specificerad förteckning över kurslitteratur eller annat studiematerial. Nedan anges dock förslag på litteratur som ger en god överblick över rättsområdet.

Rekommenderad litteratur:

- H. Danelius, Mänskliga Rättigheter i europeisk praxis: en kommentar till Europakonventionen om mänskliga rättigheterna, Norstedts Juridik 2015.
- I. Cameron, An Introduction to the European convention on human rights, Iustus 2018.
- J. Gerards, General Principles of the European Convention on Human Rights, Cambridge University Press, 2019.

Övrigt material

Till stora delar bygger normalt argumentationen rörande Caset på praxis från Europadomstolen som enklast återfinns i ärenderegistret på Europadomstolens hemsida (HUDOC).

Juridiska institutionen

Obligatorier

All undervisning på kursen är obligatorisk. På kursens första del krävs förvisso ej aktiv närvaro, men på seminariemomenten är det lämpligt att den som deltar gör det på ett aktivt sätt. På kursens andra del som alltså består av advokatklubbens träning av laget i den nordiska rättegångstävlingen, krävs aktiv närvaro i enlighet med de närmare instruktioner som ges av klubben. Med aktiv närvaro avses normalt att studenten ska ha förberett uppgifter eller övningar samt vara beredd att delta i diskussionerna eller genomförandet av övningarna eller diskussionerna. Endast deltagande i aktiviteter vid studentens egen advokatklubb räknas som närvaro.

- Dispens från närvarokravet på kursens första del kan meddelas av kursföreståndaren mot uppvisande av läkarintyg eller motsvarande dokumentation som styrker allvarligt förhinder. Om sådan dispens meddelas ska studenten fullgöra en likvärdig uppgift som kompensation.
- Dispens från närvarokravet på kursens andra del kan meddelas av den person vid respektive advokatklubb som enligt uppgift som har lämnats till kursföreståndaren ansvarar för undervisningen och träningen av klubbens lag i den nordiska rättegångstävlingen. Om sådan dispens meddelas ska studenten fullgöra en likvärdig uppgift som kompensation om den person som är ansvarig vid klubben beslutar om det.
- Kursföreståndaren kan också meddela en generell dispens från närvarokraven enligt de av Juridiska fakultetens utbildningsutskott beslutade föreskrifterna för examination på juristprogrammet.
- För att klara kursen måste studenten vara delaktig i författandet av en godkänd partsinlaga. Vidare måste studenten för godkänt resultat ha deltagit i det avslutande rättegångsspelet.
- För att klara kursen måste studenten uppnå godkänt resultat på kursens individuella examinationsmoment.

Närmare om kursens individuella examinationsmoment

Skriftlig examination

- I samband med den sista föreläsningen på kursens första del genomförs en skriftlig examination. Examinationen baseras helt och hållet på det som har berörts under föreläsningsserien. Examinationen pågår i en timme och består av flervalsfrågor och kontroll av grundläggande kunskaper om EKMR-systemets som tagits upp under föreläsningsserien. Om resultatet på den skriftliga examinationen ej motsvarar de krav som uppställs för godkänt resultat ges studenten ytterligare högst två tillfällen att tentera. Därefter måste studenten omregistrera sig på kursen för att kunna tentera på nytt.

Muntlig examination

- I samband med den avslutande övningen i muntligt framförande (generalrepetition) som anordnas av respektive advokatklubb på kursens andra del genomförs en muntlig examination. Examinationen baseras helt och hållet på de kunskaper som den studerande visar om tillämpning av EKMR avseende de specifika frågor som berörs i Caset. För att kunna bedöma kunskaperna som den studerande redovisar vid framförandet ställs kontrollfrågor av examinator som rör tillämpningen av EKMR i Caset. Om resultatet på den muntliga examinationen ej motsvarar de krav som uppställs för godkänt resultat ges studenten ytterligare högst två tillfällen att examineras. Därefter måste studenten omregistrera sig på kursen för att examineras på nytt.

Tillträde till examination

För tillträde till tentan krävs att studenten är registrerad på kursen och har antagits av en advokatklubb. Om det finns behov av åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionshinder ska det anmälas till kursadministratör/amanuens (se nedan under Funktionshinder).

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, svenskt pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns och då företrädesvis ett pass eller id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid den skriftliga examinationen tillämpas examinationsalternativ 1. Således är ingen litteratur eller annat källmaterial tillåtet. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på Juridiska institutionens hemsida. Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Inlämning av tentamen

- Tentamen skrivs för hand i direkt anslutning till frågorna.
- Observera att samtliga studenter omedelbart ska sluta skriva när tentamensvakterna meddelar att tiden är slut. Det innebär att tentanderna då saknar rätt att avsluta en mening m.m.

Betyg

På såväl den skriftliga som muntliga examinationen kan följande betyg erhållas: AB (Med beröm godkänd), BA (Icke utan beröm godkänd), B (Godkänd), U (Underkänd). Se nedan Betygskriterier. Ang. den målrelaterade sjugradiga betygsskalan, se nedan under Anmälan till tentamen.

Betygskriterier

Vid rättningen av den skriftliga examen samt vid bedömningen av den muntliga examen kan studentens aktivitet under föreläsningarna, seminarierna och de olika tävlingsmomenten beaktas.

AB (Med beröm godkänd)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat utmärkt till åtminstone mycket god kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat åtminstone mycket god värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

BA (Icke utan beröm godkänd)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat mycket god till åtminstone god kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat åtminstone god värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

B (Godkänd)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat god till åtminstone godtagbar kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat åtminstone godtagbar värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommande finns som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.

Betygskriterier enligt den sjugradiga betygsskalan

Alla registrerade studenter har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg på tentan enligt med den sjugradiga betygsskalan (A-F). Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till amanuensen minst fem arbetsdagar före den dag då tentan äger rum.

A (Utmärkt)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat utmärkt kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat utmärkt värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

B (Mycket bra)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat mycket god kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat mycket god värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

C (Bra)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat god kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat god värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

D (Tillfredsställande)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat tillfredsställande kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat tillfredsställande värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

E (Tillräckligt)

- Studenten har genom skriftlig/muntlig examination visat tillräcklig kunskap och förståelse inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;

- har genom skriftlig/muntlig examination visat tillräcklig värderingsförmåga i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom skriftlig/muntlig examination visat de färdigheter och förmågor som definierats i lärandemålen.

Fx (Otilräckligt)

- Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

F (Helt otillräckligt)

- Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning ska lämnas skriftligen till kursadministratören/amanuensen. Begäran ska vara nog motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas. Begär att få kopia av amanuensen och observera att den som hämtar ut sin originaltentamen förlorar möjligheten att begära omprövning.

Funktionsnedsättning

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Du kan läsa mer i Stockholms universitets "Handlingsplan för likabehandling av studenter med funktionshinder" på www.su.se under rubrikerna "Utbildning", "Studentservice" och "Studera med funktionsnedsättning". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestart för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se. Studenter med dyslexi vänder sig med fördel direkt till dyslexipedagog Elisabeth Åman, elisabeth.aman@su.se.

Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier

Studenter med funktionsnedsättning har möjlighet till s.k. särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier. Som exempel kan nämnas alternativa examinationsformer, såsom förlängd tentamenstid eller enskild tentamen vid dator m.m. Genom ett skriftligt intyg från Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning vid Stockholms universitet skall studenten styrka att han eller hon har en funktionsnedsättning. Intyget skall visas upp i original för institutionens kontaktperson. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 34 31 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Det ankommer på varje berörd student att, i den mån han eller hon vill ta del av de särskilda åtgärder som rekommenderas i intyget, se till att ett aktuellt intyg finns inför varje kursstart. För stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) skall studenten i god tid

Juridiska institutionen

innan kursstart (**minst 4 veckor**) kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att han/ hon är resursstudent.

Examination

Studenten måste **senast 3 veckor** före examinationstillfället meddela kursadministratör/amanuens att examination som resursstudent skall genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och det som framförs i kursutvärderingen beaktas alltid noga.

Representanter för advokatklubbarna i Stockholm har utarbetat en uppförandekod som gäller såväl aktiviteter vid den Juridiska institutionen som aktiviteter i klubbarna och i samband med rättegångsspelet. För mer information vänd dig kursföreståndaren eller till respektive advokatklubb.